

Obsah

Předmluva (Karel Kouba)	11
Úvod	15
I. Nová politická ekonomie	19
I.1 Definice teorie veřejné volby	20
I.1.1 Politické trhy	21
I.1.2 Výzkumné skupiny	22
I.1.3 Vztah k ostatním novým institucionálním směrům	23
I.2 Pozitivní versus normativní	25
I.2.2 Aplikace teorie v reálné politice	28
I.2.3 Politika zájmů či politika idejí?	29
I.2.4 Ideologizace sporu stát vs. trh	29
II. Původ a vývoj nové politické ekonomie	31
II.1 Předchůdci veřejné volby	32
II.1.1 Thomas Hobbes	32
II.1.2 Matematici hlasování	33
II.1.3 Adam Smith	34
II.1.4 Karel Marx	35
II.1.5 Neoklasická škola	36
II.1.6 Keynesiánský obrat	38
II.1.7 Rozvoj teorie veřejných financí a ekonomie blahobytu	39
II.1.8 Ekonomické studie rozhodování	41
II.2 Zrod virginské školy	43
II.2.1 Posílení teorie veřejné volby	45
II.2.2 Vznik konstituční ekonomie z teorie veřejné volby	46
II.3 Shrnutí	48
III. Sociální dilema	49
III.1 Absence kooperace v ekonomice	50
III.1.1 Co schází Walrasovské rovnováze?	50
III.1.2 Když vlastnické právo mlčí	51
III.1.3 Vězňovo dilema	56
III.1.4 Sociální dilema	59

III.2	Endogenně vynutitelná kooperace	63
III.2.2	Dodatečný podnět ke kooperaci	65
III.2.3	Opakovaná hra (meta-hra)	66
III.2.4	Role morálky a „evangelizující ekonomie“	69
III.2.5	Sociální kapitál	73
III.2.6	Vzájemně závislé užitkové funkce	74
III.2.7	Evoluce v jedné populaci	77
III.2.8	Evoluce v soupeřících společenství	79
III.3	Externí autorita	79
III.3.1	„Politizace“ sociálních dilemat	80
III.3.2	Nerivalita, ale vylučitelnost – klub	85
III.3.3	Vázaná produkce (tying)	86
III.3.4	Kvazitržní instrumenty	87
III.3.5	Dynamická neefektivita veřejného řešení	87
III.3.6	Spontánní řešení koordinačních problémů	88
III.3.7	Hlasování nohama – lokální veřejné statky	89
III.4	Závěr	89
IV.	Neefektivita demokratického politického trhu	91
IV.1	(D)efektivita politického trhu	91
IV.1.1	Klasifikace selhání státu	92
IV.1.2	Měření neefektivity skrze transfery	94
IV.1.3	Hypotéza efektivních trhů	96
IV.1.4	Nerovnovážná politická ekonomie	97
IV.1.5	Demokracie vs. autokracie	100
IV.2	Závěr	101
V.	Pokřivená politická poptávka	102
V.1	Proč volit? (Racionální absence)	102
V.1.2	Neefektivní boj politického středu	104
V.1.3	Expresivní volba	106
V.1.4	Sociální kapitál	107
V.1.5	Proč se starat? (Racionální nezájem/ignorance)	109
V.2	Poptávka na politickém trhu	112
V.2.1	Zadání	113
V.2.2	Předpoklady	113
V.2.3	Odvození poptávek	114
V.2.4	Odvození důchodového efektu	115
V.2.5	Odvození poptávek po redistribuci	115
V.2.6	Analýza poptávek po redistribuci	116
V.2.7	Optimalizace β	118
V.2.8	Výsledek	119
V.3	Závěr	119

VI. Politická ekonomie přerozdělování	120
VI.1 Temně středního (mediánového) voliče	120
VI.1.1 Důkaz teorému	121
VI.1.2 Příklad ideové motivace	127
VI.1.3 Příklad ideové motivace s nejistotou	130
VI.1.4 Rozhodování ve více dimenzích	131
VI.2 Rozhodování o redistribuci	132
VI.2.1 Jednoduchý model	132
VI.2.2 Náklady redistribuce	133
VI.2.3 Model s explicitním nákladem redistribuce	134
VI.2.4 Kalibrace pro odlišná očekávání	135
VI.3 Závěr	137
VII. Dobývání renty	138
VII.1 Administrativní monopol	139
VII.1.1 Jsou investice do renty neefektivní?	140
VII.1.2 Vyčerpají se renty?	141
VII.1.3 Intenzita soutěže	142
VII.2 Dobývání renty z regulace	143
VII.3 Dobývání renty v mezinárodním obchodě	145
VII.4 Renta na univerzitě	147
VII.5 Závěr: omezení dobývání renty	148
VIII. Lobbying zájmových skupin	150
VIII.1 Model důvěryhodného lobbyingu	151
VIII.1.1 Předpoklady modelu	151
VIII.1.2 Informace bez nákladů a informace s náklady	152
VIII.1.3 Hra	153
VIII.1.4 Řešení signalizační hry	155
VIII.1.5 Komparativní statika	157
VIII.1.6 Závěrečné úvahy	158
VIII.2 Závěr	159
IX. Politická ekonomie hospodářských reforem	160
IX.1 Model politické apatie	161
IX.1.1 Předpoklady – aktéři a dostupné politiky	162
IX.1.2 Politická poptávka	164
IX.1.3 S jakými návrhy půjdou strany do voleb?	165
IX.1.4 Porovnání se statutem quo	168
IX.1.5 Kritické ohlédnutí	170
IX.2 Závěr	172
X. Neefektivita veřejných financí	174
X.1 Zdroje neefektivity veřejných financí	175

X.1.1	Fiskální iluze	181
X.1.2	Eroze implicitní konstituce	183
X.1.3	Past vysokých daní – dvojí Lafferova křivka	185
X.1.4	Politická fragmentace – cesta do rozpočtového pekla	186
X.2	Fiskální pravidla	195
X.2.1	Klasické příklady fiskálních pravidel	197
X.3	Procedurální řešení	199
X.3.1	Oddělené rozhodnutí o objemu a struktuře rozpočtu	201
X.3.2	Model rozděleného rozpočtového procesu	204
X.3.3	Zákaz připomínek	209
X.4	Změna politického režimu	210
X.4.1	Model dělby moci	211
X.4.2	Dodatek: Kontroluje politická soutěž politickou rentu?	221
X.5	Závěr	224
XI.	Konstituční proměnné	225
XI.1	Volba rozhodovacích procedur	226
XI.1.1	Neexistence ideálního rozhodovacího pravidla	226
XI.1.2	Model minimálních nákladů	228
XI.1.3	Kritika modelu	232
XI.2	Alternativní reprezentace: bikameralismus	237
XI.2.1	Bikameralismus	238
XI.2.2	Nerovnoměrná velikost okrsků (zemí)	242
XI.2.3	Švédský příklad zrušení bikameralismu	243
XI.3	Další konstituční instrumenty	250
XI.3.1	Funkční dělba moci	252
XI.4	Závěr	253
Příloha č. 1:	Proč a kolik formalizace?	254
P.1.1	Nezbytnost formalizace	255
P.1.1.1	Model: více než estetické přednosti	256
P.1.1.2	Cíle formalizace/modelování	258
P.1.1.3	Potenciální nevýhody modelování	263
P.1.2	Proč tolik chaosu?	267
P.1.3	Závěr	268
Příloha č. 2:	Průvodce literaturou	270
P.2.1	Základní literatura	270
P.2.2	Pro pokročilé	275
Příloha č. 3	.....	280
Příklady	.....	280
P.3.1	Paretové optimum (Definice)	280
P.3.2	Evoluční rovnováha (Sociální dilema)	280

PS.3	Přání stát je stát, kde se právníci mají dobře. (Dobývání renty)	282
PS.4	Co číst? (Politická poptávka)	285
PS.5	Gerrymandering (Konstituční proměnné)	287
PS.6	Losna nebo Mažňáka? (Politická poptávka)	289
PS.7	Přijmout či nepřijmout? To je oč tu běží. (Konstituční proměnné)	291
PS.8	Logrolling (Konstituční proměnné)	294
PS.9	Bonus pro vyjednávače (Konstituční proměnné)	295
PS.10	Zemědělci vs. řemeslníci (Vznik politické autority)	297
PS.11	Dobývání renty v potu a krvi (Dobývání renty)	299
PS.12	Bikameralismus (Konstituční proměnné)	300

Bibliografie	302
-------------------------------	-----

... v období volebních rozporů zanechal zastánci i odpůrci všech
ekonomických názorových proudů. Uvnitř liberálního proudu započal proces
... a dalšího rozdělení makroekonomických teorií a politik. V krů-
... se rozvíjely, které zrodily samotný základ makro-
ekonomických teorií a se přímou regulativní jevy ekonomického vývoje
... a důchodové politiky.

Z úvodního mainstreamu se v posledních letech vyčlenila teorie veřej-
... která rozšířila ekonomickou metodologii na studium politických
... se ekonomickou teorií politiky se v osmdesátých letech
... jeví jako pravidla. Tyto myšlenkové proudy se vracejí k metodologii
... základem klasické politické ekonomie Adama Smitha.
... název *nová politická ekonomie*. Zrod a vývoj těchto vý-
... lze sledovat již celé desetiletí v mezinárodních
... *Public Choice* a *Constitutional Political Economy*.

Martin Gregor, ekonom a politolog, představuje tento proud v publikaci
„Nová politická ekonomie“ v širším rámci jednotlivých teorií a základních
ekonomické teorie. Zrod a vývoj této nové vědní disciplíny vysvětluje
... a kolektivní rozhodování. Přesné pracovní a odborné vý-
... nejen z hlediska „klasické“ nové poli-
... pluralitu předních reprezentantů jed-
... své. Toto dílo autorovi záleží je význam-
... a metodologické příspěvkem a přímou metodou
... v české ekonomické výzkumné komunitě.